IN MEMORIAM

DR. SC. BRANKO SAMBRAILO
(9.8.1910.-18.9.2001.)

Kada netko umre mlad, ostavlja za sobom ožalošćene roditelje, supružnika, djecu i rođake. Kada umre u pristojnijoj životnoj dobi dogodi se da nadživi gotovo sve svoje vršnjake i da ostavlja mali broj osobnih prijatelja i poznanika. Ali ukoliko se bavio nekim kreativnim zanimanjem, za sobom ostavlja trag i zaslužuje da mu se oživi uspomena.

Branko Sambrailo potječe iz ugledne dubrovačke obitelji. Rođen je 9. kolovoza daleke 1910. godine u susjednom Trebinju gdje mu je otac bio na službi. Nakon osnovne škole i gimnazije pravni studij završava 1934. u Zagrebu. Potom služi kao odvjetnički i sudski pripravnik, te pravnik u sudovima u Trebinju, Mostaru i Bugojnu, da bi u svibnju 1941. trajno prešao u Zagreb. Za vrijeme toga rata radio je u Upravnom sudu, a od 1945. kao pravnik u Gradskom narodnom odboru, te u Ministarstvu ribarstva.

Od konca 1949. do umirovljenja 1. ožujka 1980. prolazi sva zvanja, od asistenta do znanstvenoga savjetnika u Jadranskom zavodu tada Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. To najdulje razdoblje svoga života posvećuje međunarodnom pravu mora i domaćem zakonodavstvu iz te oblasti. Iza sebe je ostavio više od osamdeset znanstvenih i stručnih radova te prikaza iz oblasti ribolovnoga prava, pravnoga režima pojedinih dijelova mora a napose otvorenoga mora, položaja država bez morske obale, pomorskoga dobra i drugih pitanja. Sudjeluje u izradi propisa Hrvatske iz nekih od tih oblasti.

Nitko u nas prije i nakon njega nije u tolikoj mjeri znanstveno obrađivao pitanja međunarodnog i domaćeg ribolovnoga prava, a među prvima je koji su se bavili pitanjima onečišćenja mora i iskorištavanjem bogatstava morskoga dna i podzemlja. Radovi mu se pretežito odnose na pozitivno pravo njegova doba, ali neki zadiru i u povijest, npr. o nekim ribolovnim propisima na Jadranu od početka 19. stoljeća, ili o izlazu Bosne na Jadran u 17. i 18. stoljeću.

Nakon mirovine u 1980. povlači se vjerojatno razočaran što u Akademiji nije dobio priznanje koje je smatrao da zaslužuje, a to su priznanje dobivali drugi s manje napora i znanstvenih rezultata.

Svaka generacija u nas nosi prednosti vremena u kojemu živi, a danas su to vjerojatno fotokopirni aparati, kompjuteri, Internet, satelitska televizija i druge tehničke pogodnosti, ali i neka ograničenja i blokade. Pisac ovih redaka upoznao je Branka Sambraila u 1959. godini na Akademiji za međunarodno pravo u Haagu u Nizozemskoj. Tada se nije moglo pretpostaviti koliko će taj grad da-

nas biti poznat svakomu u zemljama bivše Jugoslavije, ali ne po toj Akademiji, po Međunarodnom sudu u Haagu (glavnom sudskom organu UN), ili po bogatoj biblioteci Palače mira.

U 1959. je bila osobito brojna skupina polaznika Haške akademije iz raznih krajeva bivše države. Branko Sambrailo bio je među nama po godinama nastariji. Ugodne vanjštine, sa sijedom kosom i naočalama što je odavalo intelektualca, njega su na Akademiji i drugdje uzimali šefom cjelokupne jugoslavenske skupine.

Te je godine Ambasada Poljske, čija se zgrada i danas nalazi na istaknutom mjestu u Java straat, upriličila primanje za polaznike Haške akademije. Iz zemalja socijalističkoga lagera bili su pozvani svi polaznici, a iz ostalih samo po jedan. Poziv je bio dobio Branko Sambrailo. To je dvostruko ojadilo neke Jugoslavene, a napose jednoga Crnogorca. S jedne strane bratska je Poljska tretirala Jugoslaviju kao kapitalističku zemlju, a s druge, iako nije bio u partizanima pa čak ni član Partije, na primanje je bio pozvan Sambrailo a ne netko od njih. Pritužbe kod poljskih kolega nisu pomogle jer se o tome odlučivalo u Varšavi i Moskvi.

Tada je Branko Sambrailo postao članom uređivačkoga odbora uglednoga godišnjaka *"Annuaire de l'A.A.A."*, u kome je objavio više radova na engleskom jeziku.

U tijeku rada Treće konferencije UN o pravu mora (1973-1982), uz jugoslavensku delegaciju djelovala je i Komisija za pravo mora Saveznoga sekretarijata za vanjske poslove u koju su bili uključeni svi stručnjaci iz bivše države. Članovi delegacije su nam škrto davali dokumente sa Konferencije iz kojih se nije mogao sagledati njezin rad i morali smo se oslanjati na njihova sumarna usmena izvješća.

Na sastancima te Komisije, koji su se održavali u Beogradu, Zagrebu, Brdu kod Kranja, Titogradu i Sarajevu, ipak se raspravljalo o svim pitanjima koja je nova konvencija na koncu obuhvatila. Između ostalih u uspomeni su mi ostale intervencije i izlaganja Branka Sambraila o pitanjima iz njegove uže djelatnosti. Ti su sastanci bili i prilika za druženje među kolegama, što nedostaje u današnjoj Republici Hrvatskoj. Kada sam još u 1984. prešao na rad u Jadranski zavod, Sambrailo se već bio povukao u mirovinu i više ga nikada nisam susreo.

Današnji suradnici Jadranskoga zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti opraštaju se od njegova negdašnjeg dugogodišnjega člana i izražavaju sućut njegovu sinu Dubravku. Ako ga se danas još malo tko sjeća kao osobe, iza njega ostaju brojni objavljeni znanstveni radovi kojima se potvrdio kao hrvatski znanstvenik iz prava mora.

Prof.dr.sc.Vladimir-Đuro Degan,
znanstveni savjetnik
Jadranski zavod HAZU